

UPM-Kymmene Oyj
1041090-0

Alvar Aallon katu 1
PO Box 380
FI-00101 Helsinki
Finland

Päätösluonnos sähköisesti tiedoksi: [REDACTED]

Asia

Päätös UPM-Kymmene Oyj:n hakemuksesta poiketa sähkömarkkinalain tarkoittamasta toimintojen eriyttämisestä

Asianosainen

UPM-Kymmene Oyj
1041090-0

Alvar Aallon katu 1
PO Box 380
FI-00101 Helsinki
Finland

Vireilletulo

29.11.2024

Ratkaisu

Eriyttämispoikkeuslupa

Energiavirasto myöntää UPM-Kymmene Oyj:lle (1041090-0, jäljempänä myös yhtiö ja UPM) poikkeuksen velvollisuudesta eriyttää sähköliiketoiminnat sähkömarkkinalain (588/2013) 12 luvussa edellytyllä tavalla.

Lupaehdot

Poikkeus raukeaa, mikäli UPM-Kymmene Oyj ryhtyisi harjoittamaan luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tai myymään tuottamaansa ylijäämä sähköä markkinoiden kautta sähkön loppukäyttäjille. Poikkeus voi raueta myös lainsäädännön muuttamisen, muutoksenhakutuomioistuimen antaman ratkaisun tai UPM-Kymmene Oyj:n toiminnan edellytyksissä tapahtuvien olennaisten muutosten seurauksena.

UPM-Kymmene Oyj:n on ilmoitettava Energiavirastolle viipymättä, jos sen harjoittaman sähköliiketoiminnan laajuudessa ja luonteessa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Voimassaolo

UPM-Kymmene Oyj:lle myönnetty eriyttämispoikkeuslupa on voimassa tilikaudesta 2024 alkaen. UPM-Kymmene Oyj:lle sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin nojalla myönnetty lupa on voimassa toistaiseksi.

Selostus asiassa

UPM-Kymmene Oyj on 29.11.2024 hakenut Energiavirastolta poikkeusta velvollisuudesta eriyttää toiminnot sähkömarkkinalain (588/2013) 12 luvussa määrätyllä tavalla. Yhtiö on hakenut vapautusta eriyttämisvelvollisuudesta sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin perusteella.

Pykälän 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

UPM-Kymmene Oyj on hakenut poikkeuslupaa Energiavirastolta seuraavin perustein:

”UPM-Kymmene Oyj:n liiketoiminta ja eriyttämisvelvollisuus

UPM:n toimiala on pääosin metsäteollisuus. Sähkön tuotantoa on ainoastaan yhtiön selluliiketoiminnassa sen omaa tuotantotoimintaa varten.

UPM tulkitsi väliaikaisen voittoverolain (Laki sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista 23.3.2023/363) mukaisen väliaikaisen voittoveron laskemista varten, että UPM:n tulee laatia sähkömarkkinalain sanamuodon mukaisesti tulkittuna sähköliiketoiminnan tilinpäätös, [REDACTED]

[REDACTED]¹. Eriytetyn sähköliiketoiminnan tilinpäätöksen avulla pystyttiin laskemaan väliaikainen voittovero sekä tekemään asianmukainen veroilmoitus.

UPM ei kuitenkaan ole sähköalan yritys. Sen liiketoiminnan tarkoituksena ei ole toimia sähkömarkkinoilla eikä UPM harjoita sähköliiketoimintaa vaan metsäteollisuutta. Sähkömarkkinalaissa ei ole tarkemmin määritelty sähköliiketoimintaa, mutta käsityksemme on, että eriyttämisvelvollisuus on sähkömarkkinalain ja sähkömarkkinadirektiivin mukaisesti tarkoitettu sähkö- ja maakaasuyhtiöille. Lainsäätäjällä on tarkoittanut eriyttää monopoliasemassa olevien sähköverkkoyhtiöiden sähköverkkotoiminnan muista sähköliiketoiminoista. Tämä käy ilmi myös mm. Energiaviraston ohjeistuksista, joissa korostetaan eriyttämisvaatimuksen koskevan vain sähkö- ja maakaasuyhtiöitä, eli yhtiöitä, joiden liiketoiminnan nimenomaisena tarkoituksena on toimia sähkö- tai kaasumarkkinoilla.

Katsomme, että eriyttämisvelvollisuuden tarkoituksena ei ole ollut kohdistua metsäteollisuusyhtiöihin, [REDACTED]

¹ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

[REDACTED]

[REDACTED]²

...

UPM Kymmene Oyj:n poikkeuslupahakemuksessa on esitetty taulukko, joka ilmentää sähköliiketoiminnan liikevaihdon jakaumaa suhteessa yhtiön kokonaisliikevaihtoon. Taulukon mukaan sähköliiketoiminnan liiketoiminta oli vuonna 2023 yhteensä 10,72 miljoonaa euroa ja noin 0,41 % yhtiön kokonaisliikevaihdosta (2023: 2 584,53 miljoonaa euroa). UPM-Kymmene Oyj on todennut hakemuksessaan [REDACTED]

[REDACTED]³

UPM Kymmene Oyj on todennut edellä mainittuun liittyen: [REDACTED]

[REDACTED]⁴

UPM-Kymmene Oyj on todennut eriyttämiselvöllisyyden kohtuuttomuuden osalta seuraavaa:

“Eriyttämiselvöllisyyden kohtuuttomuudesta (SML 83 §:n 3 momentti)

Poikkeuslupa eriyttämiselvöllisyydestä on mahdollista hakea SML 83 §:n 3 momentin perusteella. Energiavirasto voi perustellusta syytä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

[REDACTED]

² Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

³ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

⁴ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Energiaviraston poikkeuslupahakemusta koskeva täydennyspyyntö

Energiavirasto lähetti UPM-Kymmene Oyj:lle 13.12.2024 lisätietopyynnön yhtiön 29.11.2024 lähettämään poikkeuslupahakemukseen liittyen. Lisätietopyynnössään Energiavirasto pyysi UPM-Kymmene Oyj:tä vastauksen seuraaviin kysymyksiin:

- Myykö UPM-Kymmene Oyj:n ylijäämäsähköä markkinoiden kautta konserniyhtiöille tai tuotantolaitoksen alueella toimiville muille yhtiöille?

⁵ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

- Vai myydäänkö ylijäämä sähköä suoraan konserniyhtiöille (mm. UPM Energy Oy) tai tuotantolaitoksen alueella toimiville muille yhtiöille (siten, ettei sähkö käy markkinoilla)?

UPM-Kymmene Oyj toimitti 13.12.2024 vastauksen Energiaviraston lähettämään lisätietopyyntöön. UPM-Kymmene Oyj:n toimittaman vastauksen mukaan:

[REDACTED]

Energiaviraston lausuntopyyntö päätösluonnoksesta

Energiavirasto varasi UPM-Kymmene Oyj:lle mahdollisuuden lausua päätösluonnoksesta ennen päätöksen antamista. Energiavirasto toimitti päätösluonnoksen lausuttavaksi UPM-Kymmene Oyj:lle 30.12.2024. Lausunto pyydettiin toimittamaan Energiavirastolle viimeistään 8.1.2025.

UPM-Kymmene Oyj ilmoitti sähköpostitse 7.1.2025 ettei sillä ole lausuttavaa päätösluonnoksen tekstiosuuksiin liittyen. UPM-Kymmene Oyj kuitenkin tarkensi toimittamassaan sähköpostiviestissään päätöksen salassapitoa koskevia seikkoja.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Energiaviraston toimivalta

Energiavirasto toimii sähkömarkkinalaissa (588/2013), laissa sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) ja Energiavirastosta annetussa laissa (870/2013) tarkoitettuna sähkömarkkinaviranomaisena valvoen ja seuraten sähkö- ja maakaasumarkkinoita sekä edistäen sähkömarkkinoiden ja maakaasumarkkinoiden toimivuutta.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (jäljempänä myös valvontalaki) 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisen määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan Energiaviraston on velvoitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata.

⁶ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

Valvontalain 21 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan markkinalupavalvonnan piiriin kuuluvia Energiaviraston päätöksiä ovat lupaa, vahvistamista tai poikkeusta koskeva muu kuin toimilupavalvonnan piiriin kuuluva päätös, joka on tehty sähkömarkkinalain tai maakaasumarkkinalain nojalla.

Sähkömarkkinalain 25 b §:n 2 momentin 1) kohdan mukaan Energiavirasto voi peruuttaa markkinalupavalvonnan piiriin kuuluvan lupaa, vahvistusta tai poikkeusta koskevan päätöksen, jos päätöksen kohde ei enää täytä päätöksen edellytyksiä.

Toimintojen eriyttäminen (SML 588/2013, SML 497/2023, TEMa 1305/2019)

Sähkömarkkinalain 77 §:n 1 momentin mukaan sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnot muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista.

Sähkömarkkinalain 3 §:n kohdan 21 mukaan sähköalan yrityksellä tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa ainakin yhtä seuraavista toiminnoista: sähkön tuotanto, siirto, jakelu, aggregointi, kulutusjousto, energian varastointi, toimitus tai osto ja joka on vastuussa näihin toimintoihin liittyvistä kaupallisista, teknisistä tai ylläpitotehtävistä, lukuun ottamatta loppukäyttäjää.

Sähkömarkkinalain 3 §:n 6 kohdan mukaan sähköverkkotoiminnalla tarkoitetaan sähköverkon asettamista vastiketta vastaan sähkön siirtoa tai jakelua ja muita sähköverkon palveluja tarvitsevien käyttöön; sähköverkkotoimintaan kuuluvat verkonhaltijan harjoittama sähköverkon suunnittelu, rakentaminen, ylläpito ja käyttö, verkon käyttäjien sähkölaitteiden liittäminen sähköverkkoon, sähkön mittaus, asiakaspalvelu sekä muut sähkön siirtoon tai jakeluun liittyvät toimenpiteet, jotka ovat tarpeen verkonhaltijan sähköverkossa tapahtuvaa sähkön siirtoa tai jakelua ja muita verkon palveluja varten.

Muilla sähköliiketoiminnoilla tarkoitetaan muita sähkömarkkinalain 3 §:n 21 kohdassa lueteltuja liiketoimintoja kuin verkkotoiminta. Näitä ovat sähkön tuotanto, sähkön myyntitoiminta, aggregointi, kulutusjousto ja energian varastointi.

Muihin liiketoimintoihin kuuluvat kaikki sellaiset liiketoiminnot, jotka eivät lukeudu edellä kuvattujen sähköliiketoimintojen (sähköverkkotoiminta ja muu sähköliiketoiminta) määritelmiin.

Sähkömarkkinalain 78 §:n mukaan eriyttämisellä tarkoitetaan sitä, että tilikausittain on laadittava tuloslaskelma ja tase eriytettäville sähköliiketoiminnoille ja yhdistetty tuloslaskelma ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille.

Poikkeuksena eriyttämisestä on vähäinen liiketoiminta. Sähkömarkkinalain 77 §:n 3 momentin mukaan sähköliiketoimintoja ei tarvitse eriyttää toisistaan ja muista liiketoiminnoista, jos liiketoiminta on määrältään tai suhteessa yrityksen harjoittamiin muihin liiketoimintoihin verrattuna vähäistä. Ministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, milloin liiketoiminta on merkitykseltään vähäistä.

Merkitykseltään vähäisen liiketoiminnan käsite on määritetty Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019). Asetuksen 2 §:n mukaisesti vähämerkityksellisiä ovat sellaiset sähköliiketoiminnot, joiden liikevaihto on alle 10 % yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle

500 000 euroa vuodessa. Merkitykseltään vähäiseksi ei kuitenkaan katsota verkonhaltijan harjoittamaa sähköverkkotoimintaa tai sähköverkkotoiminnan osatoimintaa.

Vähämerkityksellisiksi katsotaan myös sellaiset muut liiketoiminnat, joiden yhteinen liikevaihto on alle 10 % yhteisön liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 vuodessa. Vähäinen muu liiketoiminta voi olla mukana ensisijaisesti muun sähköliiketoiminnan luvuissa, tai mikäli muuta sähköliiketoimintaa ei ole, sähköverkkotoiminnan luvuissa.

Sähkömarkkinalain 81 §:n mukaan sähköliiketoimintaa harjoittavan yhteisön sekä kunnan tai valtion laitoksen tilintarkastajien tulee tarkastaa eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat, taseet ja niiden lisätiedot osana yhteisön, kunnan tai laitoksen laakisäätöistä tilintarkastusta.

Sähkömarkkinalain 82 §:n mukaan sähköliiketoimintojen eriytetty tilinpäätökset tulee julkaista. Tilinpäätökset tulee liittää sähköliiketoimintaa harjoittavan yrityksen tai konsernin taikka kunnan, kuntayhtymän tai valtion laitoksen viralliseen tilinpäätökseen sekä julkaistavaan vuosikertomukseen taikka vuosikertomusta vastaavaan sidosryhmien saataville toimitettuun muuhun julkiseen asiakirjaan.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syyistä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Hallituksen esitys sähkömarkkinalainsäädännöksi (HE 20/2013 vp)

Hallituksen esityksessä (20/2013 vp s. 118) sähkömarkkinalaiksi 77 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kirjanpidollisen eriyttämisen päätavoitteena on lisätä sähköliiketoiminnan avoimuutta ja siten vaikeuttaa ristiinsubventointia määrävässä markkina-asetuksessa tai monopoli-asetuksessa olevien liiketoimintojen ja kilpailluilla markkinoilla toimivien liiketoimintojen välillä. Ristiinsubventiolla tarkoitetaan käytännössä toisen toimialan käyttöön annettuja ylivertaisia taloudellisia voimavaroja, joita käytetään kilpailluilla markkinoilla toimivan liiketoiminnan tukemiseen. Verkkotoiminnan tuloslaskelma ja tase näyttäisivät verkkopalveluiden hintojen ja kustannusten vastaavuuden pitkällä aikavälillä. Tuloslaskelman ja taseen perusteella laskettaisiin 27 §:ssä tarkoitetut verkkotoiminnan kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut. Käytännössä eriyttäminen koskisi aina verkkotoimintaa ja yrityksen tilanteesta riippuen mahdollisesti myös muita sähköliiketoimintoja sekä muuta liiketoimintaa.

Hallituksen esityksessä (20/2013 vp s. 119) sähkömarkkinalaiksi 82 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan eriytetty tilinpäätökset tulisi liittää sähköliiketoimintaa harjoittavan yrityksen viralliseen tilinpäätökseen sekä julkaistavaan vuosikertomukseen tai vuosikertomusta vastaavaan muuhun sidosryhmien saataville olevaan julkiseen asiakirjaan. Eriytetyn tilinpäätöksen julkaisemisvelvoite koskisi yrityksen lisäksi konsernia, kunta, kuntayhtymää ja valtion laitosta. Muiden sähköliiketoimintojen tilinpäätökset edellytettäisiin otettavaksi osaksi virallista tilinpäätöstä sekä osaksi julkaistavaa vuosikertomusta taikka muuta vastaavaa asiakirjaa. Tilinpäätöstietojen julkisuus mahdollistaa sen, että asiakkaat ja kilpailijat voivat arvioida, onko sovellettu hinnoittelu ollut kohtuullista.

Perustelut

UPM-Kymmene Oyj on 29.11.2024 hakenut Energiavirastolta poikkeusta velvollisuudesta eriyttää toiminnot sähkömarkkinalain (588/2013) 12 luvussa määrättyllä tavalla.

Energiavirasto on soveltanut yhtiön poikkeuslupahakemuksen perusteella tapauskohtaista harkintaa. Energiavirasto voi muuttaa ratkaisuaan lainsäädännön muuttumisen, muutoksenhakutuomioistuimen antaman ratkaisun tai yhtiön toiminnan edellytyksissä tapahtuvien olennaisten muutosten seurauksena.

Energiavirasto perustelee päätöstään seuraavasti:

--- ---

UPM-Kymmene Oyj toimii sähkömarkkinalain 3 §:n kohdan 21 määritelmän tarkoittamana sähköalan yrityksenä, joka harjoittaa sähkön tuotantotoimintaa ja sähkön myyntitoimintaa. Sähkömarkkinalain (588/2013) 12 luvun mukaiset säännökset (77 § - 83 §) tulevat täten sovellettavaksi UPM-Kymmene Oyj:n kohdalla.

Sähkömarkkinalain 77 §:n 1 momentin mukaisesti sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Pykälän 3 momentin mukaan sähköliiketoimintoja ei eriytetä toisistaan ja muista liiketoiminnoista, jos liiketoiminta on määrältään tai suhteessa yrityksen harjoittamiin muihin liiketoimintoihin verrattuna vähäistä. Ministeriön asetuksella säädetään, milloin liiketoiminta on merkitykseltään vähäistä.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019) 2 §:n mukaisesti vähämerkityksellisiä ovat sellaiset sähköliiketoiminnat, joiden liikevaihto on alle 10 % yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa.

UPM-Kymmene Oyj:n muun sähköliiketoiminnan liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä 10,72 miljoonaa euroa ja noin 0,41 % yhtiön kokonaisliikevaihdosta (2023: 2 584,53 miljoonaa euroa). Energiavirasto toteaa, että UPM-Kymmene Oyj:n harjoittama muu sähköliiketoiminta ei ole merkitykseltään vähäistä, vaikka muun sähköliiketoiminnan liikevaihto onkin alle 10 % UPM-Kymmene Oyj:n kokonaisliikevaihdosta.

UPM-Kymmene Oyj on todennut 13.12.2024 toimittamassaan vastineessa, että

[REDACTED]

⁷ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

⁸

Hallituksen esityksessä (20/2013 vp s. 118) sähkömarkkinalaiksi 77 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kirjanpidollisen eriyttämisen päätavoitteena on lisätä sähköliiketoiminnan avoimuutta ja siten vaikeuttaa ristiinsubventointia määrävässä markkina-asemassa tai monopoliasemassa olevien liiketoimintojen ja kilpailuilla markkinoilla toimivien liiketoimintojen välillä. Ristiinsubventiolla tarkoitetaan käytännössä toisen toimialan käyttöön annettuja ylivertaisia taloudellisia voimavaroja, joita käytetään kilpailuilla markkinoilla toimivan liiketoiminnan tukemiseen. Verkkotoiminnan tuloslaskelma ja tase näyttäisivät verkkopalveluiden hintojen ja kustannusten vastaavuuden pitkällä aikavälillä. Tuloslaskelman ja taseen perusteella laskettaisiin 27 §:ssä tarkoitetut verkkotoiminnan kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut. Käytännössä eriyttäminen koskisi aina verkkotoimintaa ja yrityksen tilanteesta riippuen mahdollisesti myös muita sähköliiketoimintoja sekä muuta liiketoimintaa.

Energiavirasto toteaa edellä mainitun osalta, että kirjanpidollinen, eli laskennallinen eriyttämisvelvoite, koskee kaikkia sähkö- ja maakaasualalla toimivia yrityksiä. Asia ilmenee myös Energiaviraston 10.12.2024 julkaisemasta eriyttämisohjeesta (dnro 3734/040002/2024 s. 4), jonka mukaan laskennallinen eriyttämisvelvollisuus koskee kaikkia sähkö- ja maakaasualan yrityksiä sekä kunnallisia laitoksia niiden omistusrakenteesta tai oikeudellisesta muodosta riippumatta. Selvyyden vuoksi Energiavirasto toteaa, että sähköalan yrityksellä viitataan tässä yhteydessä sähkömarkkinalain 3 §:n kohdan 21 mukaiseen määritelmään, jonka mukaan sähköalan yrityksellä tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa ainakin yhtä seuraavista toiminnoista: sähkön tuotanto, siirto, jakelu, aggregointi, kulutusjousto, energian varastointi, toimitus tai osto ja joka on vastuussa näihin toimintoihin liittyvistä kaupallisista, teknisistä tai ylläpitotehtävistä, lukuun ottamatta lopukäyttäjää.

Energiavirasto myös korostaa, että eriyttämisen tavoitteena ei ole ainoastaan lisätä luonnollisessa monopoliasemassa harjoitettavan sähköverkkotoiminnan avoimuutta. Eriyttämisen tavoitteena on mm. lisätä sähköliiketoiminnoista julkaistavien tilinpäätöstietojen läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta sekä yleisesti helpottaa viranomaisvalvontaa. Esimerkiksi Verohallinto on hyödyntänyt muiden sähköliiketoimintojen eriytettyjä tilinpäätöksiä osana Windfall-veron perustaa maaliskuussa 2023 voimaan astuneen lain sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista (23.3.2023/363) myötä. Energiaviraston mukaan UPM-Kymmene Oyj:n poikkeuslupahakemuksesta voi tulkita, että sähkömarkkinalain 12 luvun mukainen eriyttäminen on tehty ensimmäistä kertaa tilikaudella 2023 voittoveron laskemista varten. Energiavirasto huomauttaa, että eriyttämisvelvollisuus on koskenut sähköliiketoimintaa harjoittavia yhtiöitä jo vuonna 1995 voimaan tulleen sähkömarkkinalain (386/1995) myötä. Energiavirasto haluaa kuitenkin tässä yh-

⁸ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

teydessä korostaa, että se kerää aktiivisesti sähköliiketoimintojen eriytettyjä tilinpäätöstietoja vain luvanvaraista sähkö- ja maakaasuverkkotoimintaa harjoittavilta verkonhaltijoilta.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta. Sähkömarkkinalain 25 b §:n 2 momentin 1) kohdan mukaan Energiavirasto voi peruuttaa markkinalupavalvonnan piiriin kuuluvan lupaa, vahvistusta tai poikkeusta koskevan päätöksen, jos päätöksen kohde ei enää täytä päätöksen edellytyksiä.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 12 luvun mukaisesta eriyttämisvelvollisuudesta vapautuminen on UPM-Kymmene Oyj:n kohdalla perusteltu. Virasto perustelee asiaa sillä, että UPM-Kymmene Oyj ei harjoita luvanvaraista sähköverkko toimintaa [REDACTED]⁹. Energiavirasto on myös kiinnittänyt asiassa huomiota siihen, että [REDACTED]¹⁰. Eriyttämispoikkeusluvan myöntämistä puoltaa myös se, ettei Energiavirasto kerää ja hyödynnä aktiivisesti muuta sähköliiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden tilinpäätöstietoja.

Energiavirasto toteaa, että [REDACTED]¹¹. Virasto myös toteaa, että UPM Energy Oy:n ja UPM Sähkönsiirto Oy:n eriyttämiskäytänteet eivät ole asiassa merkityksellisiä, koska laskennallista eriyttämistä tarkastellaan aina yhtiökohtaisesti.

Energiaviraston mukaan eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi UPM-Kymmene Oyj:n osalta sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaisesti kohtuutonta edellä mainituin perustein.

Energiavirasto myöntää UPM-Kymmene Oyj:lle 83 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen sähkömarkkinalaissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Työ- ja elinkeinoministeriön Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023-2025 antaman asetuksen (1217/2022) 4 §:n 4.a kohdan mukaan päätös sähköliiketoimintojen eriyttämistapaa koskevaan poikkeuslupahakemukseen on 2 500 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

⁹ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

¹⁰ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

¹¹ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 3 §:n kohdat 6 ja 21, 25 b §, 77 §, 78 §, 81 §, 82 §, 83 §

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019) 2 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5 §, 9 §, 21 §, 36 §

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023-2025 (1217/2022) 4 § 4.a kohta

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Ohje maksua koskevaan muutoksenhakuun on valitusosoituksessa.

Tiedoksianto

Päätös annetaan hallintolain (434/2003) mukaisesti tiedoksi asianosaiselle sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaisena tavallisena sähköisenä tiedoksiantona sähköpostitse.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Laskentatoimen asiantuntija, Åsa Liesola
puh. +358 295 050 055
sähköposti asa.liesola@energiavirasto.fi

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu UPM-Kymmene Oyj

Tiedoksi Ei tiedoksi

Maksu 2 500 €

Päätöksen nimikenumero 2750.

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuimissa perittäviä oikeudenkäyntimaksuja sekä kärjäoikeuksien, hovioikeuksien ja markkinaoikeuden hakemusmaksuja korotetaan vuoden 2025 alusta lähtien. [Lisätietoa tuomioistuinmaksuista löydät tuomioistuinlaitoksen verkkosivuilta](#). Maksujen suuruudet päivitetään sivustolle vuoden 2025 alussa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinnmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.